

Beschrijving en oorzaken van Spina Bifida

Spina bifida is een aangeboren afwijking waarbij een of meer wervelbogen niet gesloten zijn en het ruggenmerg afwijkend is aangelegd. De afwijking kan voorkomen op elke plaats in de wervelkolom, maar komt meestal voor in het onderste deel. Het operatief sluiten van de rug is meestal de eerste operatie die de baby ondergaat; dit om complicaties zoals hersenvliesontsteking te voorkomen. In 80% van de gevallen gaat Spina bifida gepaard met hydrocephalus. De oorzaak is nog niet bekend: waarschijnlijk is er sprake van een samenspel van erfelijke en niet-erfelijke factoren die vroeg in de zwangerschap de afwijking bepalen. Kinderen met Spina bifida en hydrocephalus hebben een vergrote kans op epilepsie.

Algemene kenmerken van Spina bifida

Het ruggenmerg is beschadigd op de plaats waar de afwijking in de rug zichtbaar is. Hierdoor zijn de zenuwbanen onderbroken en gestoord zodat prikkels niet goed doorgegeven kunnen worden. Dit geldt zowel voor de motoriek (verlammingverschijnselen, motorische stoornissen) als voor gevoelsstoornissen; bv. voelt geen pijn bij een wondje of drukplek). Ook incontinentie voor urine en ontlasting komt bij vrijwel alle kinderen voor.

Bij mensen met een Spina bifida en hydrocephalus is het evenwicht tussen de aanmaak, transport en opname van dit vocht in de hersenkamers verstoord zodat er een te grote hoeveelheid vocht in de hersenkamers blijft. De druk in de hersenkamers wordt groter, waardoor de hersenen beschadigd kunnen worden. Dit noemen we ook wel waterhoofd. De behandeling gebeurt door het plaatsen van een pompje (drain) in de schedel.

Mogelijke gevolgen voor het onderwijs aan een leerling met Spina Bifida

Motorische ontwikkeling en zelfredzaamheid

- Beperkte loop-en sta-functies; gymmen met aangepaste, schoenen; aanpassingen voor rolstoelgebruikers, mogelijk broze botten bij, rolstoelgebruikers; drukplekken; verstoord lichaamsbesef en visuele waarneming.
- verminderde ruimtelijke oriëntatie; verminderd spelinzicht; laag handelingstempo.
- Problemen in de visuele waarneming.
- traag handelingstempo.
- Verminderde ruimtelijke oriëntatie.
- Problemen met structuren van opdrachten.
- Schrijftempo laag; moeite met regelmatig handschrift.

Zelfredzaamheid:

- Problemen mobiliteit binnen klas en schoolgebouw.
- Zelfstandig materialen pakken.
- Problemen bij verzorging, aangepaste toiletruimte.

Sociaal- emotionele ontwikkeling:

- Impulsief gedrag; claimen van volwassenen.
- Verbaal sterk, taalbegrip minder; overschatting van mogelijkheden.

Leerontwikkeling:

- Taalontwikkeling: moeite met taalbegrip, begrijpend lezen.
- Rekenontwikkeling: automatiseren, tafels, topografie.

Leervoorwaarden:

- Concentratie
- Informatieverwerking m.n. bij verbale instructie
- Korte termijn geheugen
- Ruimtelijk inzicht: Visuele waarneming
- Generaliseren, toepassen van het geleerde: automatiseren
- Structureren van handelingen en taken

*Via SWV de Eem kan **De Kleine Prins** een interactieve voorlichting bieden over dit onderwerp, voor uw team of netwerk op uw locatie. Tijdens deze voorlichting reiken wij praktische oplossingen, tips en tools aan, zodat u nóg passender onderwijs kunt bieden.*